

คู่มือ KM: การจัดการความรู้

ด้านการจัดการเรียนการสอน: เรื่อง “แนวทางการสอนและปฏิบัติงานวิจัยระดับ
ปริญญาตรีและโทให้สัมฤทธิ์ผล”

ปีการศึกษา 2567

คำนำ

การจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) เป็นกิจกรรมหนึ่งที่สถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ จัดกิจกรรมขึ้นเพื่อมุ่งหาแนวปฏิบัติที่ดีจากตัวบุคคลทั้งภายในและภายนอกสถาบันฯ เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้มาพัฒนาให้เป็นระบบที่ดีให้ทุกคนในสถาบันฯ สามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมถึงองค์ความรู้ที่ได้ยังสามารถใช้เป็นแนวปฏิบัติงานที่ดีอันส่งผลให้สถาบันฯ มีศักยภาพในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

สถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศจึงให้ความสำคัญกับการจัดการความรู้ ซึ่งถือเป็นทุนทางปัญญาที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งระดับบุคคลและสถาบัน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้บุคลากรในสถาบันฯ มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่กระจายกระจายอยู่ในตัวบุคคล มารวบรวมและจัดเก็บให้เป็นระบบ ให้เกิดเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ประกอบกับเป็นไปตามตัวชี้วัดการประเมินคุณภาพภายใน และแผนการจัดการเรียนรู้ของสถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศที่กำหนดไว้ ดังนั้น ผู้ที่รับผิดชอบงานด้านการจัดการเรียนรู้จึงได้จัดกิจกรรม: การจัดการความรู้ (KM) ด้านการสอนและการวิจัย ประจำปีการศึกษา 2567 ขึ้น

สถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ

ปีการศึกษา 2567

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	1
สารบัญ	2
กระบวนการดำเนินการจัดการความรู้	3
ผลการจัดการความรู้ด้านการสอน	
เรื่อง แนวทางการสอนและคํูมงานวิจัยระดับปริญญาตรีและโทให้สัมฤทธิ์ผล	5

กระบวนการดำเนินการจัดการความรู้

1. การบ่งชี้ความรู้

ในการปีการศึกษา 2567 สถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการองค์ความรู้สถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ ได้ประชุมร่วมกันเพื่อเสนอหัวข้อการบ่งชี้ความรู้และประเด็นความรู้ได้หัวข้อ ดังนี้

- 1) ปัญหาในการสอนและปฏิบัติงานวิจัยระดับปริญญาตรีและโท
- 2) แนวทางการแก้ไขในการสอนและปฏิบัติงานวิจัยระดับปริญญาตรีและโทให้สัมฤทธิ์ผล
- 3) ประเด็นหารือ แนวทางการสอนและปฏิบัติงานวิจัยระดับปริญญาตรีและโท

ให้สัมฤทธิ์ผลอื่น ๆ

คณะกรรมการฯ มีมติร่วมกันเลือกประเด็นในการจัดการความรู้ด้านการสอน โดยใช้หัวข้อในการจัดการ KM คือ “แนวทางการสอนและปฏิบัติงานวิจัยระดับปริญญาตรีและโทให้สัมฤทธิ์ผล” เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้มาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ

2. การแสวงหาความรู้

ในการสร้างและแสวงหาองค์ความรู้ สถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการองค์ความรู้สถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ ด้านการสอน ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ จำนวน 8 ท่าน และบุคลากรสายสนับสนุนในสถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ โดยคณะกรรมการฯ กำหนดปฏิทิน กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ล่วงหน้า และแจ้งให้กรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทุกท่านทราบ และได้ดำเนินการ ประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ สถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ และ Charlie's Bungalows เกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี

ในประเด็นแนวทางการสอนและปฏิบัติงานวิจัยระดับปริญญาตรีและโทให้สัมฤทธิ์ผล โดยกำหนดหัวข้อในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยให้อาจารย์แต่ละท่านได้พูดคุยเกี่ยวกับประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนและปฏิบัติงานวิจัยระดับปริญญาตรีและโทของแต่ละท่านตามหัวข้อที่กำหนดและสามารถเพิ่มเติมในประเด็นอื่น ๆ โดยใช้เวลาในการพูดท่านละ 5 นาที โดยฝ่ายเลขานุการเป็นคน จับเวลาในการพูดและประธานเป็นควบคุมการพูดของอาจารย์แต่ละท่าน และเขียนอธิบายแนวทางการ ดำเนินการลงในกระดาษ ตามประเด็นที่กำหนด และเลขานุการทำหน้าที่ในการพิมพ์บันทึกที่อาจารย์แต่ละท่านพูด และประธานจะเป็นผู้สรุปประเด็นหรือหัวข้อที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3. การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ

ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการสอน สรุปรประเด็นทั้งหมดจาก แสวงหาองค์ความรู้ทั้งหมด จัดทำเอกสารรายงานการประชุม เพื่อพิจารณาความ ครบถ้วน ถูกต้องของ รายงาน

4. การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ

ฝ่ายเลขานุการจัดทำเล่มองค์ความรู้ “แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการสอนกับนักศึกษากับการ จัดการเรียน New Generation ” เสนอต่อประธานคณะกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการสอนเพื่อ พิจารณา

5. การเข้าถึงความรู้

สถาบันเผยแพร่สรุปล่องค์ความรู้ “แนวทางการสอนและผลงานวิจัยระดับปริญญาตรีและโทให้ สัมฤทธิ์ผล” และสรุปล่องค์ความรู้ตามช่องทางเว็บไซต์ <http://iat.rmutto.ac.th/>

6. การเรียนรู้

สถาบันได้ติดตามกับคณาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ ทุกท่าน ตอบ แบบสอบถามความพึงพอใจต่อองค์ความรู้ และการนำองค์ความรู้ ไปใช้ประโยชน์ ว่าจะนำประเด็นใดไป ใช้ประโยชน์ และสอบถามเรื่องความตระหนักในประเด็นองค์ความรู้ทั้ง ก่อนและหลังการเผยแพร่องค์ ความรู้ว่ามี ความตระหนักอยู่ที่ระดับใด

7. ข้อเสนอแนะสำหรับกิจกรรม KM

- ไม่มี -

ผลการจัดการความรู้ด้านการสอน

เรื่อง “แนวทางการสอนและคํงงานวิจัยระดับปริญญาตรีและโทให้สัมฤทธิ์ผล

แนวปฏิบัติที่ดีการจัดการความรู้ด้านการสอน เรื่อง “แนวทางการสอนและคํงงานวิจัยระดับปริญญาตรีและโทให้สัมฤทธิ์ผล” ในการการสอนและการคํงงานวิจัยในระดับปริญญาตรีและโทเป็นภารกิจสำคัญของอาจารย์ในระดับอุดมศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถทำวิจัยได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับมาตรฐานทางวิชาการและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง สาระสำคัญของแนวปฏิบัติที่ดี คือ

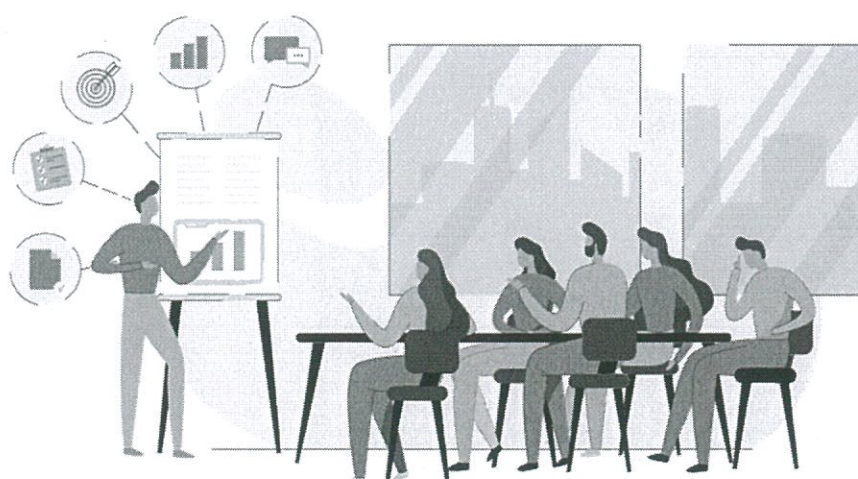
1) มีการวางแผนการสอนและการคํงงานวิจัยอย่างเป็นระบบ จัดทำแผนการเรียนรู้รายสัปดาห์/รายหัวข้อ มีการเชื่อมโยงระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างเหมาะสม และมีกำหนดช่วงเวลาและเป้าหมายการดำเนินงานวิจัยอย่างชัดเจน

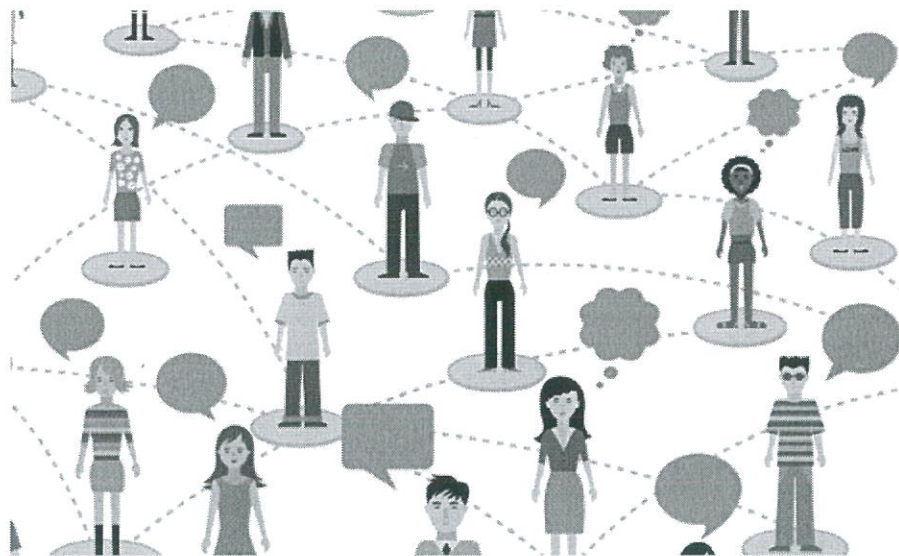
2) มีการบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ โดยการใช้เครื่องมือดิจิทัล เช่น ระบบจัดการเอกสารออนไลน์ โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล ส่งเสริมการเขียนอ้างอิงด้วยโปรแกรม เช่น Zotero, EndNote ใช้แพลตฟอร์มในการติดตามความคืบหน้า เช่น Google Classroom, MS Teams กำหนดระบบการติดตามความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ควรมีวางแผนการประชุมปรึกษาเป็นรายสัปดาห์หรือรายเดือน พร้อมแบบฟอร์มติดตามความคืบหน้าอย่างเป็นระบบ เพื่อให้นักศึกษามีเป้าหมายที่ชัดเจนและสามารถรับคำแนะนำจากอาจารย์ได้อย่างสม่ำเสมอ

3) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการวิจัย สนับสนุนให้นักศึกษาได้รับการฝึกอบรมในเรื่องพื้นฐานการวิจัย เช่น การตั้งโจทย์วิจัย การเขียนกรอบแนวคิด การเลือกวิธีวิจัย การอ้างอิง ฯลฯ ตั้งแต่ช่วงต้นของหลักสูตร เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเริ่มงานวิจัยจริงตลอดจนควรมีกิจกรรมเสริมเกี่ยวกับการตั้งคำถามวิจัย การออกแบบเครื่องมือ การเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเน้นการฝึกปฏิบัติจริง พร้อมใช้ตัวอย่างงานวิจัยจริงเป็นกรณีศึกษา

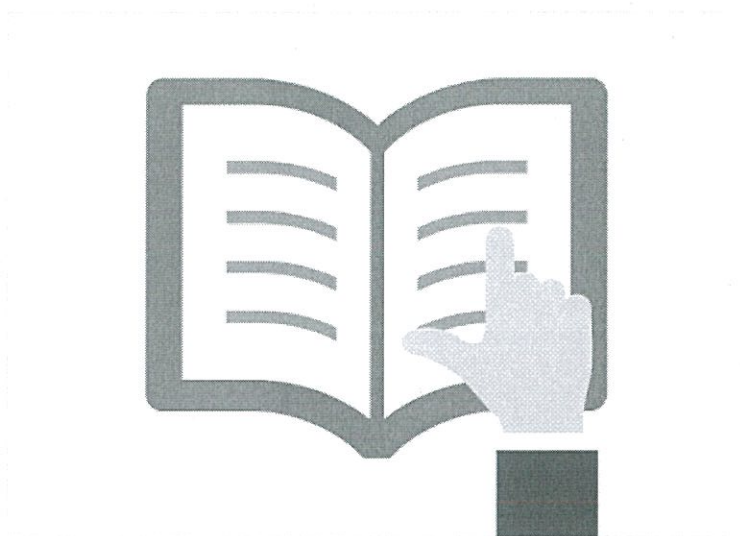
4) สร้างเครือข่ายการเรียนรู้และการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่มนักศึกษา ควรส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักศึกษาที่ทำวิจัยในหัวข้อใกล้เคียงกัน เพื่อให้นักศึกษาได้มุมมองเพิ่มเติม

5) ให้นักศึกษาเลือกหัวข้อที่เหมาะสมกับตนเองและบริบท อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ประจำหลักสูตรควรช่วยให้นักศึกษาสำรวจความสนใจ ความถนัด เพื่อเลือกหัวข้อที่มีความเป็นไปได้และมีคุณค่าทางวิชาการและสังคม รวมถึงส่งเสริมการนำองค์ความรู้ไปใช้ได้จริง

6) จัดทำคู่มือการวิจัย ตัวอย่างบทคัดย่อ ตัวอย่างบทความ ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูล และใช้เทคโนโลยีสนับสนุน เช่น ระบบจัดการเอกสารออนไลน์ โปรแกรมช่วยวิเคราะห์ข้อมูล และแหล่งข้อมูล

7) เสริมแรงจิตใจและให้กำลังใจแก่นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยให้นักศึกษารู้สึกถึงความก้าวหน้าและความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง

